

Környezetvédelmi Műhely – 7. előadás

Dr. Hegedűs Gábor, TTIK Gazdasági- és Társadalomföldrajzi Tanszék: Szegregált világok: a magyarországi lakóparkok vizsgálata

2013. November 19.

Kutatásom során a globális lakópark-jelenség magyarországi jellemzőit vizsgáltam, különös tekintettel azok települési hatásaira és településfejlesztési vonatkozásaira. A lakópark (angolul: *gated community*, azaz „zárt lakóközösség”) korunk sajátos, világszerte elterjedt lakóformája. Leggyakrabban használt nemzetközi definíciója szerint ingatlanfejlesztők által létrehozott, magántulajdonban lévő olyan csoportos lakóingatlan, amely környezetétől fizikailag – pl. kerítések, falak révén – elkülönül. A benne élők finanszírozzák – a csak számukra igénybe vehető – infrastruktúrájának és szolgáltatásainak az üzemeltetését. További jellemzője lehet a saját jogi szabályozás (BLANDY, S. 2003). A témaválasztást indokolja, hogy egy aktuális, az egész világon és hazánkban is gyorsan terjedő települési jelenségről van szó, amely – különösen Magyarországon – még nem megfelelő módon és mértékben kutatott (WEBSTER, C. et al. 2002). A lakóparkok létesítése számos települési és társadalmi kérdést, problémát is felvet, emiatt a külföldi és a hazai közvélemény, valamint a média is gyakran említi azokat. Ennek ellenére vagy éppen ezért a lakópark fogalmat sokféleképpen értelmezik. A magyarországi KSH sem használ egyértelmű definíciót, ezért adatbázisa sem tekinthető teljesen megbízhatónak. Bár a zárt lakóközösségek tudományos vizsgálata hazánkban is megkezdődött, a publikációk között még kevés olyan van, amelyik konkrét eseteket, települési mélységben vizsgálna. A téma jelentősége ellenére alig fordulnak elő például a „kerítéseken belül és kívül élők” térkapcsolatait elemző publikációk. Az empirikus módszereket alkalmazó vizsgálatok aránya szintén alacsony (CSÉFALVAY Z. 2008, CSIZMADY A. 2008, CSANÁDI G. et al. 2010). A hazai kutatások további jellegzetessége, hogy döntő részük a budapesti városrégióra, sőt azon belül is a fővárosra irányul. Ugyanakkor a lakóparkok már az ország más városaiban is megjelentek és elterjedtek, mint jellemzően új ingatlanfejlesztések, így vizsgálatuk mindenképpen indokolt.